

14.2.2019

Ohjeet hirvieläinten pyyntilupien hakemista varten

Tämä ohje koskee pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten lupahakua vuonna 2019. Hakijan tulee vuosittain tarkistaa kyseistä hakukautta koskeva ja voimassa oleva hakuohjeistus.

Mikäli pyyntilupahakemus koskee hirvieläimen metsästämistä metsästyslain 8 §:ssä tarkoitetulla alueella, Suomen riistakeskuksen kotisivuilla on erillinen ohje tätä hakemista varten.

Hakemuksen voi tehdä ja jättää kahdella eri tavalla:

a) Sähköinen hakemus

Hirvieläinten pyyntilupaa voi hakea sähköisesti Oma riista -palvelussa <https://oma.riista.fi> 3.4.2019 alkaen. Suomen riistakeskus suosittelee hakemaan sähköisesti. Oma riista -palvelun sähköisessä haussa hakemus syötetään sitä varten olevan **erillisen ohjeistuksen mukaisesti**. Ohje on saatavissa riista.fi -sivuilta sekä Metsästäjä -lehdestä (nro 2/2019).

Seuran / seurueen metsästysalueita voi määrittää ja päivittää ennen hirvieläinten pyyntilupien haku-toiminnon aukeamista Oma riista -palvelussa. Oma riista -palvelulla jätetty **sähköinen hakemus menee tiedoksi riistanhoitoyhdistykselle automaattisesti**.

Oma riista -neuvonta palvelee: oma@riista.fi puh. 029 431 2111 (arkisin klo 12-16)

Sähköistä hakemista varten täytyy olla seuraavat toimet tehtynä:

- Lupaa haetaan **yksityishenkilön roolilla** Oma riista -palvelussa.
- Seura / seurue on olemassa Oma riista -palvelussa
- Hakijalla on tiedossa hakemusalueen **aluetunnus** tai yhteisluvista aluetunnukset kaikilta osakkailta. Aluetunnus muodostuu Oma riista -palvelussa määritetystä seuran / seurueen alueesta. Aluetunnus on 10 merkkiä pitkä.

Huom!

- Alue tulee olla määriteltynä metsästysvuodelle 2019–2020. Voit kopioida vanhan metsästysvuoden alueen ja päivittää sen tiedot.
 - Alueen kiinteistöt ja palstat on päivitetty ajan tasalle

b) Paperinen hakemus (sähkö- tai kirjeposti)

Jos hakijalla ei ole mahdollisuutta käyttää Oma riista -palvelua voi hakemuksen lähettää sähköpostitse tai kirjepostina haettavan alueen **riistakeskuksen aluetoimistoon**. Aluetoimistojen yhteystiedot löytyvät riistakeskuksen kotisivuilta (<https://riista.fi/riistahallinto/alueet-ja-toimipisteet/>).

Jos pyyntilupia haetaan sähköpostitse tai kirjepostina, Suomen riistakeskukselle lähetettäviä hakemuslomakkeita saa Suomen riistakeskuksen kotisivuilta www.riista.fi tai riistanhoitoyhdistyksiltä. Vanhentuneita hakemuslomakkeita ei tule käyttää. Hakemus **on hakijan toimesta saatettava vii-**

meistään 30.4 huhtikuuta_tiedoksi sille riistanhoitoyhdistykselle, jonka toimialueeseen pääosa lupahakemuksessa tarkoitettu metsästysalueesta kuuluu.

Paperisen hakemuksen jättävien on otettava huomioon, että hakemukseen on liitettävä mukaan **kartta ja luettelo niistä kiinteistörekisterin yksiköistä tai niiden osista**, joiden alueella hirvieläimen metsästys tapahtuu. Riistakeskus vaatii kiinteistöluettelon **täydellisillä kiinteistötunnuksilla**, koska hakemusalue viedään sähköiseen järjestelmään maapinta-ala-, päällekkäisyys- ja sirpalealuetarkastelua varten.

Hakemuksen jättäminen

Hirvieläimen pyyntilupaa on haettava **viimeistään 30. päivänä huhtikuuta Suomen riistakeskuksetta**.

Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä, vaan niihin tehdään tutkimatta jättämispäätökset.

Pyyntilupien hakemiseen liittyvissä kysymyksissä saat ohjeistusta ottamalla yhteyttä Suomen riistakeskukseen.

Oma riista –neuvonta palvelee: oma@riista.fi puh. 029 431 2111 (arkisin klo 12-16)

Yleisohjeet

Hakemus ja kartta

Hirvieläimen pyyntilupahakemuksen tulee sisältää **hakemuslomake ja kartta hakemusalueesta**.

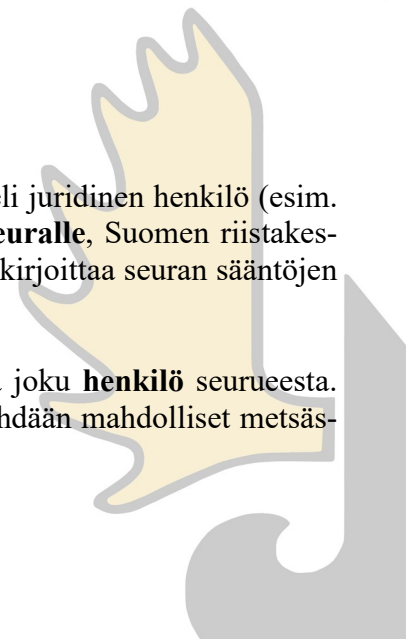
Ohjeet tulee lukea tarkasti, sekä hakemus että kartat merkitä, syöttää ja tehdä huolella, ettei se aiheuta ylimääräistä työtä hakijalle ja hakemusten käsittelijöille. **Epäselvien hakemusten osalta hakijoille lähetetään selvityspyyntö**, jossa pyydetään tarkempaa selvitystä epäselviin hakemusasiakohtiin, sekä yleensä pyydetään myös vuokrasopimusluettelo ja/tai alkuperäisten vuokrasopimusten yms. asiakirjojen kopiot. Näin toimitaan myös tapauksissa, joissa eri hakijoilla on hakemuksessa ilmoitettuna samoja, päällekkäisiä maa-alueita.

Väärin tietojen antaminen voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen, asiavirheen korjaamiseen itse päätöksen osalta tai mahdolliseen tutkintapyyntöön poliisille.

Hakija

Hakijana on oltava aina luonnollinen henkilö (ihminen) tai oikeushenkilö eli juridinen henkilö (esim. rekisteröity yhdistys). Jos pyyntilupia haetaan **rekisteröidylle metsästysseuralle**, Suomen riistakeskus suosittelee, että hakijaksi merkitään metsästysseura ja hakemuksen allekirjoittaa seuran sääntöjen mukainen nimenkirjoittaja.

Jos hakijana on **rekisteröimätön seurue**, hakijaksi on silloin syytä valita joku **henkilö** seurueesta. Hän toimii myös Metsähallituksen alueluvan hakijana ja hänen nimiinsä tehdään mahdolliset metsästysvuokrasopimukset ja metsästysluvat.

Yhteisluvassa suositeltavin toimintatapa on valtuuttaa yksi henkilö toimimaan yhteisluvan hallinnollisena haltijana ja hakemaan pyyntilupaa. Yhteisluvasta kerrotaan tarkemmin tämän ohjeen lopussa.

Haettavien pyyntilupien määrä

Pyyntilupia voi hakea tarpeelliseksi katsomansa määrän. **Yhdellä pyyntiluvalla** voi metsästää yhden **aikuisen hirvieläimen tai kaksi vasaa**. Suomen riistakeskus voi kuitenkin antaa hirvieläimen ikää ja sukupuolta sekä pyyntilupien alueellista kohdentamista koskevia lupaehtoja, jotka ovat pyyntiluvan saajaa sitovia.

Hakijoille myönnettäviin pyyntilupamääriin vaikuttavat kyseessä olevalle hirvitalousalueelle määritetyt kannan hoidon tavoitteet sekä riistahoitoyhdistyksen tai verotusteholohkon alueelle päätetyn, kyseessä olevan hirvieläimen kokonaiskiintiön suuruus, hirvieläinlajin kantatiedot sekä viranomaisten toteamien hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen määrä. Lisäksi hakijakohtaiseen pyyntilupamäärään vaikuttaa hakijoiden hirvenmetsästyksen kelvollisten yksityismaiden maapinta-alat.

Edellä mainitusti hakijakohtaiseen pyyntilupamäärään voi osaltaan vaikuttaa **viranomaisten toteamien** hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen määrä. Hakemuksen perustelut -kohdassa hakijan tulee haetun pyyntilupamäärän lisäperusteluna esittää erikseen kyseessä oleva hirvieläinlajikohtaisesti tiedot viime vuosina hakemusalueella tapahtuneista ja todetuista hirvieläimen aiheuttamista liikenne-, metsä- ja maatalousvahingoista, mikäli vahinkoja on todettu ja niitä halutaan käyttää perusteena haetulle pyyntilupamäärälle. Lisäksi tässä yhteydessä tulee esittää tarvittaessa kaikki sellaiset muut asiat, joilla hakija katsoo olevan merkitystä haetun pyyntilupamäärän perusteeksi. Tarvittaessa selvityksen voi jättää hakemuksen yhteyteen lisättävällä erillisellä liitteellä.

Paperisen hakemuksen kartta ja pinta-ali tiedot

Karttaan rajataan tilarajoja tai muita hakijan voimassa olevan metsästysoikeudellisen alueen rajoja pitkin hakemusalueen ulkorajat. Hakemusalueen sisällä olevat alueet, joihin hakijalla ei ole hirvieläimen metsästysoikeutta, merkitään karttaan selkeästi merkitsemällä (ylivii voittamalla tai värittämällä). Kartan sivuun on hyvä merkitä, mitä merkinnät tarkoittavat. Tärkeintä on se, että kartassa on **merkitynä hakemusalueen ulkorajat ja sisällä olevat alueet, joihin ei ole metsästysoikeutta tai lupaa**. Samoja alueita (poikkeus valtion maat metsästyslain 8 §:n alueella) ei saa olla useassa eri hakemuksessa (koskee sekä hakemusalueen pinta-alaa että karttaa). Myös ns. **sirpalealueet tulee jättää pois hakemuskartasta** seuraavalla sivulla olevan **Sirpalealueet** -otsikon alla olevien ohjeiden mukaisesti.

Hakemusalueen kokonaispinta-alaksi merkitään hehtaarin tarkkuudella karttaan rajatun, **yhtenäisen maa-alueen pinta-ala**, jolle pyyntilupaa haetaan ja jolla hakijalla on hirvenmetsästysoikeus. Karttaan rajatun alueen maapinta-alan tulee olla sama kuin hakemusalueeksi merkitty maapinta-ala.

Sellaisten pinta-aloiltaan mittavien hakijoiden (esimerkiksi yhteislupien), joiden tilarajat eivät muuten riittävän tarkasti näy, tulee hakemukseen liittää mukaan kaikkien lupaosakkaiden (esimerkiksi seurojen) omat erilliskartat yllä ohjeistetulla tavalla merkittyinä. Näissäkin tapauksissa tulee lisäksi tehdä ja mukaan liittää yksi erillinen koontikartta, josta voidaan todeta yhteisluvan hakema alue kokonaisuudessaan (mittakaava enintään 1:100 000) sekä hakemuksessa mukana olevien osakkaiden metsästyksalueet erikseen numeroituina (numeroinnin tulee vastata osakkaiden erilliskarttojen numerointia).

Hakemuksen täydentäminen

Luvan myöntämisen edellytysten tulee täytyä hakemuksen jättöajan määräajan päättymishetkellä (30. huhtikuuta) eikä esimerkiksi ampumakokeen puuttumista (metsästyslain 8 §:n alueella) voida

korjata hakemusta myöhemmin täydentämällä. Käytössä olevien metsästysalueitten lisääminenkään määräajan päättymisen jälkeen ei ole mahdollista. Pyyntilupaharkinnassa ja päätöksen pyyntilupajauksessa otetaan huomioon vain maa-alueet, joihin hakijalla on koko kyseessä olevan metsästyskauden ajan kestävä, kyseessä olevan hirvieläimen metsästysoikeus.

Edellä mainittujen edellytysten muuttaminen tai lisääminen määräajan päätyttyä niin, että muutos voi vaikuttaa metsästysmahdollisuuksien jakaantumiseen, ei ole hallintolain 22 §:ssä tarkoitettua asiakirjan täydentämistä, joka on mahdollista vielä hakemuksen jättämiselle säädetyin määräajan päätyttyä.

Alueen yhtenäisyys

Hirveä koskeva pyyntilupa voidaan myöntää yhtenäiselle yli 1000 hehtaarin maa-alueelle, joka sopii hirven metsästykseseen ja jossa hakijalla on oikeus hirven metsästykseseen. Irrallisia alle 1000 hehtaarin alueita ei oteta huomioon lupaharkinnassa, eivätkä ne lisää myönnettävien hirvieläinten määrää. Huom! Muilla pyyntiluvanvaraisilla hirvieläimillä yhtenäisen maapinta-alan vähimmäisvaatimus on 500 ha. Jos eri hirvieläinlajien metsästysalueet poikkeavat toisistaan (pyyntialueet esitettävä erikseen), Suomen riistakeskus suosittelee hakemaan kutakin hirvieläinlajeja erillisellä hakemuksella (90 euroa / hakemus).

Sirpalealueet

Sirpalealueilla (hirvi alle 1000 ha ja peurat alle 500 ha) ei voi metsästä pyyntiluvanvaraisia hirvieläimiä!

Hirvieläimen pyyntilupahakemuksen **aluekartasta tulee poistaa alle 1000 ha (peuroilla 500 ha) ns. sirpalealueet**, jotka eivät yhdisty hakijan yhtenäiseen vähintään 1 000 ha (tai peuroilla 500 ha) maapinta-alan muodostavaan alueeseen. **Myös valtionmaiden sirpalealueet tulee jättää pois.** Jos kyseessä on yhteislupa, osakkaiden tulee poistaa vastaavat sirpalealueet, mikäli ne eivät yhdisty yhteisluvan osakkaiden yhdessä muodostamaan yhtenäiseen vähintään 1 000 ha (tai peuroilla 500 ha) alueeseen. Yhteisluvassa toisen osakkaan alueen sisällä olevat seurojen / seurueiden maa-alueet voivat siis olla irrallisina alle 1000 ha:n kappaleinakin, kunhan ne ovat kiinteästi yhteydessä yhteislupa-alueeseen. Niiden käytöstä on syytä sopia yhteislupaosakkaiden kesken.

Haettaessa sähköisesti ja käyttämällä kiinteistötunnuksen avulla **Massasyöttö** -toimintoa, palvelu lisää kiinteistön kaikki palstat. **Huom! tässä yhteydessä on huolellisesti tarkistettava, että hakemukseen tulee mukaan vain ne kyseessä olevan kiinteistön palstat tai maa-alueet, johon hakijalla on kyseessä olevan hirvieläimen metsästysoikeus koko metsästyskauden keston ajalle.** Lisäksi massasyötön yhteydessä on myös tarkastettava, että hakemukseen ei jää erillisiä alle 1 000 ha sirpale-alueita!

Aikaisemmista vuosista poiketen **yksi yhteinen rajapyykki** yhdistää nykyisin alueet toisiinsa. **Tien, rautatien ja vesistön** vaikutus metsästysalueen yhtenäisyyteen selvitetään aina tapauskohtaisesti. Useimmiten alueen katsotaan säilyvän yhtenäisenä, jos hakijalla on suoraan tien, rautatien tai kapean joen vastakkaisella puolella olevalla alueella metsästysoikeus. Kuitenkin **tialuekiinteistöt**, joihin ei ole metsästysoikeutta tai -lupaa, tulee poistaa hakemuksesta.

Jos hakijalla on metsästysoikeuden suhteen **riidanalaisia alueita** esimerkiksi kahden erillisellä hakemuksella hakevan metsästysseurueen **päällekkäisten metsästysvuokrasopimusten** ja / tai toisen sopimuksen irtisanomiseen liittyvien seikkojen vuoksi, ne jätetään huomioon ottamatta pyyntilupaharkinnassa. Suomen riistakeskuksen toimivaltaan ei kuulu ratkaista tällaisia metsästysvuokraoikeutta koskevia yksityisoikeudellisia riita-asioita, vaan ne kuuluvat yleisen alioikeuden toimivaltaan. Sinänsä metsästyslain 16 §:n

ja oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 3 §:n mukaisesti metsästysvuokraoikeutta koskevan riita-asian yhteydessä käräjäoikeus voi asianosaisen vaatimuksesta antaa väliaikaisen määräyksen siitä, kenellä on oikeudenkäynnin aikana oikeus metsästä riidanalaisella alueella.

Suomen riistakeskus suosittelee, että kaikki metsästysvuokrasopimukset tehtäisiin kirjallisesti.

Suomen riistakeskuksen on rajattava lupa-alueesta pois sellaiset alueet, jotka eivät täytä säädettyjä pinta-alan ja yhtenäisyyden vaatimuksia. Lisäksi on mm. rajattava pois alueet, joihin hakijalla ei ole ollut tehtyjen selvitysten perusteella esittää metsästysoikeutta tai jotka ovat riidanalaisia. Päätöksillä on rajattava pyyntilupien käyttöä koskien pois ne alueet, joita ei ole pyyntilupaharkinnassa otettu huomioon. **Pyyntilupia voidaan käyttää vain pyyntiluvassa rajatulla alueella.** Ennen metsästystä jokaisen lupaosakkaan yhteyshenkilön täytyy päivittää alueensa lupapäätöksen mukaiseksi.

Pinta-ala- ja rauhoitusaikavaatimuksista poikkeaminen

Suomen riistakeskus voi poiketa metsästyslain 27 §:n 1 momentissa säädetystä pyyntilupaan liittyvistä alueen maapinta-alaa tai yhtenäisyyttä koskevista vaatimuksista ja 37 §:n mukaisesta pyyntiluvanvaraisen hirvieläimen rauhoitusajasta, jos alue on saari tai alueeseen liittyy muu vastaava erityinen syy.

Mikäli hakija hakee normaalissa pyyntilupahaussa metsästyslain 27 §:n 4 momentin mukaisia poikkeuksia 27 §:n 1 momentissa säädetystä pyyntilupaan liittyvistä alueen pinta-alaa tai yhtenäisyyttä koskevista vaatimuksista ja metsästyslain 37 §:n mukaisesta pyyntiluvanvaraisen hirvieläimen rauhoitusajasta, hakijan tulee hakemuksessaan perustelut- kohdassa riittävässä määrin ja kattavasti itse kuvata asiakokonaisuus ongelmiseen. **Lisäksi tulee ilmoittaa tarkasti alueet ja ajankohta, joille haetaan poikkeusta, sekä perustella seikkaperäisesti aina kyseessä olevan poikkeamisen tarve.** Tarvittaessa selvityksen voi jättää hakemuksen yhteyteen lisättävällä erillisellä liitteellä, jossa mukana voi olla kartta, johon on merkitty alueet, joille haetaan poikkeusta.

Vaihtomaasopimukset

Jos hakijan vuokraamia yksityismaa-alueita on edelleen siirretty (metsästyslupa) tai vuokrattu (vuokraaminen mahdollista vain maanomistajan suostumuksella) toiselle hakijalle (esim. vaihtomaasopimukset), niitä ei voida merkitä hakijan hakemuskarttaan, eikä laskea mukaan pinta-aloina hakijan hakemuksessa oleviin yksityismaihin. Jos hakija taas on saanut edelleen siirrettyinä tai vuokrattuina yksityismaita, ja ne muodostavat yhdessä hakijan muiden metsästysmaiden kanssa metsästyslain edellyttämän vähintään 1 000 ha:n (hirvi) tai 500 ha:n (muut hirvieläimet) yhtenäisen maa-alueen, ne voidaan merkitä hakijan hakemusaluekarttaan sekä lisätä pinta-alaksi hakemukseen, mikäli hakijalla on alueelle sopimuksen perusteella koko kyseessä olevan metsästyskauden ajan kestävä, kyseessä olevan hirvieläimen metsästysoikeus.

Vesialueet

Hakemusalueen karttaan merkitään ne vesialueet, joissa hakijalla on hirvieläimen metsästysoikeus ja joille haetaan pyyntilupaa. **Vesialueiden pinta-aloja ei lasketa mukaan hakijan ilmoittamaan kokonaispinta-alaan, eikä niitä oteta huomioon pyyntilupaharkinnassa pyyntilupatuottoa kerryttävänä.**

Samoja vesialueita ei saa olla useassa eri hakemuksessa. Näillä alueilla metsästysoikeuden omistajana on yleensä **osakaskunta**. Suositeltava ratkaisu on sellainen, että osakaskunta jakaa vesialueen pyyntiluvan hakijoille eli **kullekin pyyntiluvan hakijalle tulee oma, maa-alueita yhdistävä, karttaan rajattu vesialue**, jolle osakaskunta antaa tietylle ajalle hirvieläimen metsästyslupa tai vuokraa metsästysoikeuden hirvieläinten metsästystä varten. Jos hakijalla on metsästysoikeuden suhteen epäselviä vesialueita, ne jätetään huomioon ottamatta pyyntilupaharkinnassa. Tällöin vesialue ei yhdistä hakijan maa-alueita toisiinsa, jolloin yhtenäisen yli 1000 ha:n tai 500 ha:n (muut hirvieläimet) alueen vaatimukset eivät välttämättä täyty näissä tapauksissa, jolloin kyseisiä alueita ei voida ottaa huomioon pyyntilupaharkinnassa.

Kapeita jokia sekä ojia ja puroja ei katsota vesialueeksi, jotka erottavat maa-alueita toisistaan.

Yhteislupa

Metsästyslain 30 a §:n perusteella pyyntilupaa voi hakea yhteisesti useampi kuin yksi hakija, jolloin lupa myönnetään hakijoille yhteisesti (*yhteislupa*). Yhteislupaa koskevassa hakemuksessa ja päätöksessä on nimettävä yhteisluvan hallinnollinen haltija. Jos yhteislupa myönnetään useamman kuin yhden eläimen metsästämiseen, luvansaaajat voivat sopia yhteisluvan jakamisesta luvansaaajien kesken. Jokaista yhteisluvan saajaa velvoittaa se, mitä luvansaaajan velvollisuuksista metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään.

Yhteislupaosakkaiden hallinnolliseksi haltijaksi ja luvan hakijaksi valitsema henkilö tarvitsee valtuutuksen hakea pyyntilupaa koko hakemusalueelle. Kukin yhteislupaosakas antaa tämän hakijalle erillisellä lomakkeella tai yhteislupasopimuksessa. Hakemukseen merkitään, että kyseessä on yhteislupa.

Suomen riistakeskus on laatinut ohjeellisen esimerkin yhteislupamallisopimuksesta (<https://riista.fi/metsastys/lomakkeet/pyyntilupalomakkeet/hirvielaimet/>).

Hirvieläimen pyyntilupaa hakevien yhteislupien tulee täyttää lupaosakasluettelo. Lupaosakasluettelon voi koostaa sähköisessä haussa tai sen saa sähkö- tai kirjepostihakua varten Suomen riistakeskuksen edellä mainitulta nettisivuilta. Lupaosakasluettelo liitetään pyyntilupahakemuksen mukaan. Lupaosakasluettelossa esitetään pyydetyt lupaosakkaiden tiedot. Tämä on tärkeää siksi, että Suomen riistakeskuksen käyttämään lupahallinto-ohjelmaan syötetään tiedot lupaosakaskohtaisesti. Tämä mahdollistaa jatkossa lupaosakkaan asioinnin Oma riista -palvelussa.

Yhteisluvan osakkaiden päällekkäiset maa-alueet

Mikäli pyyntiluvan saajana on yhteislupa, ja sen eri osakkaiden hirven pyyntialueet on hakemusta varten määritetty Oma riista -palvelussa, yksittäisen kiinteistön tai sen palstojen pinta-ala on otettu pyyntilupaharkinnassa hakijalle pyyntilupatuottoa kerryttävänä huomioon vain yhden kerran. Toisin sanoen, jos hakijan useampi osakas ilmoittaa saman kiinteistön tai palstan omaksi metsästysoikeudelliseksi maa alueeksi, tällaisen niin sanotun päällekkäisen kiinteistön pinta-alan Suomen riistakeskus huomioi pyyntilupaharkinnassa vain kertaalleen.

